วารสารบริหารธุรกิจอุตสาหกรรม
ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม - ธันวาคม 2567

ทัศนคติและความมุ่งมั่นทางการศึกษาของนักศึกษา ที่เข้าร่วมโครงการสตาร์ทอัพไทยแลนด์ลีค

กฤษณะ หลักคงคา[1*] และ ศรัณย์ พินิจพะระ[2]

(วันที่รับบทความ: 05/06/2567; วันแก้ไขบทความ: 19/09/2567; วันตอบรับบทความ: 23/09/2567)

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาทัศนคติและระดับความมุ่งมั่นของนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการสตาร์ทอัพไทยแลนด์ลีค ต่อการเป็นผู้ประกอบการ 2) ประเมินระดับความมุ่งมั่นทางการศึกษาของนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ และ 3) เปรียบเทียบทัศนคติและความมุ่งมั่นทางการศึกษาของนักศึกษา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา สังกัดสถานศึกษา ที่ตั้งของสถานศึกษา และประสบการณ์การเข้าร่วมโครงการ กลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการสตาร์ทอัพไทยแลนด์ลีค จำนวน 181 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามในด้านข้อมูลส่วนบุคคล ด้านทัศนคติและความมุ่งมั่นต่อการเป็นผู้ประกอบการ และการเปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติและความมุ่งมั่น มีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา t-test และ ANOVA ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษามีทัศนคติและความมุ่งมั่นต่อการเป็นผู้ประกอบการในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 โดยเห็นว่าการเข้าร่วมโครงการช่วยเพิ่มโอกาสในการประสบความสำเร็จในการสร้างธุรกิจ และมีแผนที่จะนำความรู้ไปต่อยอดในอนาคต 2) นักศึกษามีความมุ่งมั่นทางการศึกษาในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 โดยตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้ มีแรงบันดาลใจที่จะพัฒนาทักษะ และพร้อมประยุกต์ความรู้เพื่อสร้างนวัตกรรม 3) นักศึกษาเพศหญิงมีความมุ่งมั่น ตั้งใจ และคิดสร้างสรรค์สูงกว่าเพศชายอย่างมีนัยสำคัญ ระดับการศึกษาไม่ส่งผลต่อความแตกต่างของทัศนคติ ส่วนนักศึกษาที่มีประสบการณ์เข้าร่วมโครงการมากกว่า 2 ครั้ง มีทัศนคติเชิงบวกสูงกว่ากลุ่มอื่นอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะด้านความกระตือรือร้นความมุ่งมั่น และการวางแผนพัฒนาตนเอง สำหรับประเภทและที่ตั้งของสถานศึกษา พบว่าไม่ส่งผลต่อระดับทัศนคติและความมุ่งมั่นของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ทัศนคติและความมุ่งมั่นทางการศึกษา โครงการสตาร์ทอัพ ผู้ประกอบการ นวัตกรรม

[1*] อาจารย์ประจำหลักสูตรสหวิทยาการ เทคโนโลยีและนวัตกรรม คณะการสร้างเจ้าของธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

[2] อาจารย์พิเศษหลักสูตรการจัดการธุรกิจการค้าสมัยใหม่ คณะบริหารธุรกิจ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

[*] ผู้นิพนธ์ประสานงาน โทรศัพท์ 089-354-5454 อีเมล: kritsana.la@spu.ac.th

Journal of Industrial Business Administration
Vol. 6 No. 2 July - December, 2024

Attitudes and Education Commitment of Students Participating in the Startup Thailand League Program

Kritsana Lakkhongkha[1*] and Saran Phinijphara[2]

(Received: 05/06/2024; Revised: 19/09/2024; Accepted: 23/09/2024)

Abstract

This research aimed to 1) examine the attitudes and commitment levels of students participating in the Startup Thailand League program towards entrepreneurship, 2) assess their level of educational commitment, and 3) compare students' attitudes and educational commitment based on personal factors, including gender, education level, educational institution affiliation, institution location, and experience in program participation. The sample consisted of 181 students who participated in the Startup Thailand League program. The research instrument was a questionnaire. The instruments used were questionnaires on personal data, attitudes and commitment towards entrepreneurship, and comparison of differences in attitudes and commitment. Data were analyzed using descriptive statistics, t-test, and ANOVA. Data collection was conducted by the researcher.

The findings revealed that 1) students had high levels of attitudes and commitment towards entrepreneurship has an average of 4.25, perceiving that participation in the program increased their chances of success in starting a business and planning to apply the knowledge gained in the future; 2) students demonstrated a high level of educational commitment has an average of 4.42, recognizing the importance of learning, being motivated to develop skills, and being ready to apply knowledge to create innovation; 3) female students exhibited significantly higher levels of commitment, dedication, and creativity compared to male students. Education level did not significantly affect differences in attitudes. Students who had participated in the program more than twice showed significantly higher positive attitudes than other groups, particularly in terms of enthusiasm, commitment, and self-development planning. The type and location of educational institutions did not significantly influence students' attitudes and commitment levels of students at the .05 level.

Keywords: Educational Attitudes and Commitment, Startup Program Entrepreneurship, Innovation

---

[1*] Lecturer of Interdisciplinary technology and innovation, School of Entrepreneurship, Sripatum University.

[2] Special lecturer of Modern Trade Business Management, Faculty of Faculty of Business Administration, Panyapiwat Institute of Management.

[*] Corresponding Author, Tel. 089-354-5454 e-mail: kritsana.la@spu.ac.th

1. บทนำ

ในยุคปัจจุบันที่การแข่งขันทางเศรษฐกิจมีความเข้มข้นมากขึ้น ธุรกิจ Startup กลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสร้างนวัตกรรมของประเทศ ซึ่งผู้ประกอบการเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการคิดค้นและพัฒนาแนวคิดทางธุรกิจที่แตกต่าง เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและความได้เปรียบในการแข่งขัน อย่างไรก็ตาม การสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการที่มีศักยภาพนั้น ต้องอาศัยความรู้ ทักษะ กระบวนการคิด และประสบการณ์ ซึ่งการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการปลูกฝังคุณลักษณะเหล่านี้ให้แก่ผู้เรียน โดยรัฐบาลไทยได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมผู้ประกอบการและธุรกิจเริ่มต้น (Startup) เพื่อผลักดันให้ประเทศไทยเป็น "ศูนย์กลางสตาร์ทอัพในภูมิภาคอาเซียน" (Thailand Startup Capital of ASEAN) ภายในปี 2569 (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2564) โครงการสตาร์ทอัพไทยแลนด์ลีคเป็นหนึ่งในโครงการที่ภาครัฐและภาคการศึกษาร่วมมือกันในการส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการรุ่นใหม่ โดยมุ่งเน้นการสร้างและพัฒนา Startup ที่มีศักยภาพให้สามารถเติบโตและแข่งขันในตลาดได้อย่างยั่งยืน (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, 2563) การเข้าร่วมโครงการดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อทัศนคติและความมุ่งมั่นทางการศึกษาของนักศึกษา เนื่องจากการเป็นผู้ประกอบการ Startup ต้องอาศัยความมุ่งมั่น ความคิดสร้างสรรค์ และความกล้าที่จะแสวงหาโอกาสใหม่ๆ ซึ่งอาจแตกต่างจากการศึกษาในห้องเรียนแบบเดิม การศึกษาผลกระทบดังกล่าวจะช่วยให้มหาวิทยาลัยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถวางแผนและจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุนนักศึกษาได้อย่างเหมาะสม อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนานโยบายและโครงการส่งเสริมผู้ประกอบการในอนาคต (Solesvik, 2013) โครงการสตาร์ทอัพไทยแลนด์ลีคของรัฐบาลไทย เป็นความพยายามในการส่งเสริมให้นักศึกษาในระดับอุดมศึกษาได้มีโอกาสเรียนรู้และพัฒนาทักษะความเป็นผู้ประกอบการ ด้วยการเข้าร่วมกิจกรรมการแข่งขัน การอบรมเชิงปฏิบัติการ การพบปะกับนักลงทุน ตลอดจนได้รับการสนับสนุนเงินทุนและคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้สามารถนำความรู้ไปต่อยอดพัฒนาแนวคิดธุรกิจ Startup ของตนเองให้เกิดขึ้นจริง

การส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการให้แก่นักศึกษานั้น นอกจากจะสร้างความรู้และทักษะที่จำเป็นแล้ว การปลูกฝังทัศนคติเชิงบวก การสร้างแรงบันดาลใจ และการพัฒนาความมุ่งมั่นทางการศึกษาก็เป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จเช่นกัน โดยทัศนคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการจะช่วยเพิ่มความตั้งใจ การรับรู้ถึงความเป็นไปได้และพฤติกรรมการเป็นผู้ประกอบการ (Peng et al., 2012) ในขณะที่ความมุ่งมั่นทางการศึกษาที่ประกอบด้วยการให้คุณค่า การวางแผน การใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ และการลงมือปฏิบัติ จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะได้อย่างต่อเนื่องและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริง (Baistaman, J, and al et. (2023) ด้วยเหตุนี้ การวิจัยเพื่อศึกษาทัศนคติและความมุ่งมั่นทางการศึกษาของนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการสตาร์ทอัพไทยแลนด์ลีคจึงมีความสำคัญต่อการประเมินประสิทธิผลของโครงการ ตลอดจนเป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนาและปรับปรุงรูปแบบกิจกรรมให้มีความเหมาะสมและตอบโจทย์ต่อการพัฒนานักศึกษาได้อย่างแท้จริง ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาผู้ประกอบการรุ่นใหม่ที่มีคุณภาพและเป็นกำลังสำคัญในการสร้างนวัตกรรมและความเติบโตให้แก่เศรษฐกิจไทยต่อไปในอนาคต

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1. เพื่อศึกษาทัศนคติและระดับความมุ่งมั่นของนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการสตาร์ทอัพไทยแลนด์ลีคต่อการเป็นผู้ประกอบการ

2.2 เพื่อประเมินระดับความมุ่งมั่นทางการศึกษาของนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ Startup Thailand League

2.3 เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติและความมุ่งมั่นทางการศึกษาของนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ประเภทของสถานศึกษาที่สังกัด ที่ตั้งของสถานศึกษา และประสบการณ์ในการเข้าร่วมโครงการ

3. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

3.1 เพื่อส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการที่สอดคล้องกับความต้องการและศักยภาพของนักศึกษา จนนำไปสู่การพัฒนาให้เป็นแนวทางให้มหาวิทยาลัยพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรม

3.2 เพื่อพัฒนาระบบนิเวศของ Startup ในประเทศไทยอย่างเป็นรูปธรรม และนำไปเป็นข้อมูลสำหรับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการกำหนดนโยบายและแผนงาน

3.3 เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาผู้ประกอบการรุ่นใหม่ และเป็นแนวทางในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษา

4. ทบทวนวรรณกรรม

ในยุคปัจจุบันที่การแข่งขันทางเศรษฐกิจมีความเข้มข้นและการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว การพัฒนาผู้ประกอบการรุ่นใหม่ที่มีความรู้ ความสามารถ และพร้อมรับมือกับความท้าทายต่าง ๆ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการสร้างนวัตกรรมและการเติบโตทางเศรษฐกิจ (Fayolle & Gailly, 2015) ด้วยเหตุนี้ สถาบันอุดมศึกษาจำนวนมากจึงให้ความสนใจกับการสร้างและส่งเสริมศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการให้แก่นิสิตนักศึกษา เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับการทำงานและการประกอบอาชีพในศตวรรษที่ 21 (Bacigalupo et al., 2016)

แนวคิดทางทฤษฎีที่มีบทบาทสำคัญต่อการศึกษาการพัฒนาการเป็นผู้ประกอบการ ได้แก่ ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior) ซึ่งระบุว่าปัจจัยหลักที่กำหนดความตั้งใจและพฤติกรรมของบุคคล ประกอบด้วยทัศนคติต่อพฤติกรรม การรับรู้การควบคุมพฤติกรรม และบรรทัดฐานทางสังคม (Ajzen, 1991) นอกจากนี้ ทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning Theory) ยังเน้นย้ำถึงความสำคัญของการพัฒนาความรู้และทักษะผ่านวงจรการลงมือปฏิบัติ การสะท้อนคิด การสร้างแนวคิดนามธรรม และการทดลองประยุกต์ใช้แนวคิดนั้น (Kolb, 2014) ซึ่งเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการพัฒนาผู้ประกอบการในระดับอุดมศึกษา

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าโดยส่วนใหญ่เน้นศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจและพฤติกรรมการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา เช่น ทัศนคติ การรับรู้ความสามารถของตนเองและสภาพแวดล้อมทางสังคม (Shirokova et al., 2016; Solesvik, 2013) อย่างไรก็ตาม ยังมีข้อจำกัดในการอธิบายผลของแผนงานหรือกิจกรรมเฉพาะในมหาวิทยาลัยต่อการพัฒนาทัศนคติ แรงจูงใจ และความมุ่งมั่นในการพัฒนาสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา โดยเฉพาะแผนงานที่เน้นการแข่งขันและการฝึกปฏิบัติจริง เช่น โครงการสตาร์ทอัพไทยแลนด์ลีคที่ดำเนินการโดยภาครัฐและสถาบันการศึกษาของไทย ซึ่งยังคงต้องการองค์ความรู้เชิงประจักษ์เกี่ยวกับประสิทธิผลในมิติเชิงจิตวิทยาของผู้เข้าร่วมโครงการ

ดังนั้น งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติและความมุ่งมั่นทางการศึกษาของนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการสตาร์ทอัพไทยแลนด์ลีคโดยคาดว่าจะสามารถสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิผลของโครงการในการปลูกฝังคุณลักษณะความเป็นผู้ประกอบการให้แก่ผู้เรียน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาในยุค 4.0 และยังเป็นการเติมเต็มองค์ความรู้เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ในมิติจิตลักษณะซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางให้มหาวิทยาลัยสามารถออกแบบกิจกรรมพัฒนานักศึกษาที่ตอบสนองความต้องการและความแตกต่างระหว่างบุคคลในมิติต่างๆ เช่น เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์และที่ตั้งของสถานศึกษา ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมผู้ประกอบการและนวัตกรในบริบทการแข่งขันและการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น

5. วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ทัศนคติและความมุ่งมั่นทางการศึกษาของนักศึกษาที่เข้าร่วมสตาร์ทอัพไทยแลนด์ลีค ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาที่ลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการสตาร์ทอัพไทยแลนด์ลีคจากมหาวิทยาลัยที่เป็นสมาชิกในโครงการจำนวน 45 มหาวิทยาลัย และคัดเลือกผลงานจากนักศึกษาส่งผลงานมหาวิทยาลัยละ 5 ผลงาน รวมเป็นจำนวนกว่า 200 ผลงาน จากจำนวนนักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมจำนวน 1,000 คนโดยประมาณ ซึ่งได้มีการคัดเลือกและร่วมในกิจกรรมการแข่งขัน Pitching ระดับภูมิภาค ในช่วงเดือนเมษายน-พฤษภาคม พ.ศ. 2567

5.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการสตาร์ทอัพไทยแลนด์ลีค จำนวน 181 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จากนักศึกษาที่ลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการ

5.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบ Checklist

ตอนที่ 2 แบบสอบถามทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ และระดับความมุ่งมั่นทางการศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert Scale)

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ เป็นคำถามปลายเปิด (Open-Ended Questions)

ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการศึกษา ด้านการเป็นผู้ประกอบการ และด้านการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น หลังจากนั้นได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ซึ่งเป็นนักศึกษา เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ผลการวิเคราะห์พบว่า แบบสอบถามทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92 และแบบสอบถามความมุ่งมั่นทางการศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95

5.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

5.3.1 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเอง

5.3.2 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วนำมาจัดระเบียบข้อมูลเพื่อทำการวิเคราะห์ต่อไป

5.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

5.4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ

5.4.2 วิเคราะห์ข้อมูลระดับทัศนคติต่อการเป็นผู้ประกอบการและความมุ่งมั่นทางการศึกษา โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.4.3 เปรียบเทียบความแตกต่างของทัศนคติและความมุ่งมั่นจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยใช้สถิติ t-test และ ANOVA

5.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.5.1 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.5.2 สถิติทดสอบสมมติฐาน เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม ได้แก่ t-test และ ANOVA โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 181 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 120 คน (ร้อยละ 66.30) มีอายุระหว่าง 20-24 ปี จำนวน 137 คน (ร้อยละ 75.69) กำลังศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 และ 4 ในสัดส่วนที่เท่ากัน คือ 40 คน (ร้อยละ 22.10) โดยนักศึกษาส่วนใหญ่เรียนในสาขาบริหารธุรกิจ จำนวน 45 คน (ร้อยละ 24.86) เมื่อพิจารณาสถานศึกษาที่กลุ่มตัวอย่างสังกัด พบว่าส่วนใหญ่ศึกษาในสถาบันของรัฐบาล จำนวน 142 คน (ร้อยละ 78.45) ซึ่งส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในกรุงเทพฯ และภาคกลาง จำนวน 57 คน (ร้อยละ 31.49) ในด้านประสบการณ์การเข้าร่วมโครงการสตาร์ทอัพไทยแลนด์ลีค พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นการเข้าร่วมครั้งแรก จำนวน 132 คน (ร้อยละ 72.93) โดยส่วนใหญ่ได้รับคำแนะนำจากรุ่นพี่ มีจำนวน 121 คน (ร้อยละ 66.85) ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยังไม่มีประสบการณ์ในการประกอบธุรกิจเลย จำนวน 97 คน (ร้อยละ 53.59) อย่างไรก็ตาม กลุ่มตัวอย่างมีความมุ่งมั่นที่จะเป็นผู้ประกอบการในระดับมากและมากที่สุด เท่ากันที่ 61 คน (ร้อยละ 33.70) โดยมีความคาดหวังว่าการเข้าร่วมโครงการจะมีผลกระทบต่อทัศนคติและความมุ่งมั่นในการพัฒนาและสร้างสรรค์นวัตกรรมในระดับมาก จำนวน 71 คน (ร้อยละ 39.23)

โดยสรุป กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาปริญญาตรีเพศหญิงที่ศึกษาในสาขาบริหารธุรกิจ สังกัดมหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพฯ และภาคกลาง ยังไม่มีประสบการณ์ในการทำธุรกิจ แต่มีความมุ่งมั่นและตั้งใจสูงที่จะพัฒนาตนเองเป็นผู้ประกอบการในอนาคต โดยคาดหวังว่าการเข้าร่วมโครงการสตาร์ทอัพไทยแลนด์ลีคจะช่วยพัฒนาทัศนคติ ความคิดสร้างสรรค์ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการสร้างธุรกิจและนวัตกรรมใหม่ ๆ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงบทบาทสำคัญของโครงการในการส่งเสริมและปลูกฝังแนวคิดการเป็นผู้ประกอบการให้กับเยาวชน อันจะเป็นพลังขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสร้างนวัตกรรมของประเทศในอนาคต

6.1 ผลการศึกษาทัศนคติและระดับความมุ่งมั่นต่อการเป็นผู้ประกอบการ

ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการสตาร์ทอัพไทยแลนด์ลีค มีทัศนคติและความมุ่งมั่นต่อการเป็นผู้ประกอบการในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.90 (S.D. = 1.04) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าการเข้าร่วมโครงการช่วยเพิ่มโอกาสในการประสบความสำเร็จในการสร้างธุรกิจของตนเอง (ค่าเฉลี่ย = 4.25) มีแผนที่จะนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้จากการเข้าร่วมโครงการไปต่อยอดในการสร้างหรือพัฒนาธุรกิจของตนเองอย่างแน่นอน (ค่าเฉลี่ย = 4.07) และเห็นด้วยอย่างยิ่งว่าการเข้าร่วมโครงการช่วยสร้างแรงบันดาลใจและกระตุ้นให้เกิดการพัฒนานวัตกรรมและแนวคิดธุรกิจใหม่ ๆ (ค่าเฉลี่ย = 4.42)

นอกจากนี้ นักศึกษายังมีความมุ่งมั่นและความตั้งใจในการเข้าร่วมโครงการในระดับสูง โดยมีคะแนนเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.16 (S.D. = 0.75) ซึ่งพบว่านักศึกษาส่วนใหญ่รู้สึกว่าการเข้าร่วมโครงการเป็นโอกาสที่สำคัญและมีคุณค่าต่อการพัฒนาตนเอง (ค่าเฉลี่ย = 4.31) มีความกระตือรือร้นและตื่นเต้นที่จะได้เรียนรู้และปฏิบัติจริงในโครงการ (ค่าเฉลี่ย = 4.23) รวมถึงมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการ (ค่าเฉลี่ย = 4.24)

6.2 ผลการประเมินระดับความมุ่งมั่นทางการศึกษา

ผลการประเมินความมุ่งมั่นทางการศึกษาของนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ พบว่ามีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก เท่ากับ 3.90 (S.D. = 1.04) โดยนักศึกษาส่วนใหญ่มีความตั้งใจและพากเพียรในการเรียนรู้และพัฒนาความรู้ เพื่อนำไปใช้ในการสร้างนวัตกรรมและแนวคิดธุรกิจใหม่ๆ ในระดับสูง (ค่าเฉลี่ย = 4.29) มีความเชื่อว่าการเข้าร่วมโครงการเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้ตนเองประสบความสำเร็จในโครงการ Startup ที่สนใจ (ค่าเฉลี่ย = 3.96) และเห็นความสำคัญของการเรียนรู้และการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่อง (ค่าเฉลี่ย = 4.18)

6.3 ผลการเปรียบเทียบทัศนคติและความมุ่งมั่นทางการศึกษาจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

6.3.1 จำแนกตามเพศ

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของทัศนคติและความมุ่งมั่นของนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการฯ

ข้อ	ทัศนคติและความมุ่งมั่น	ชาย		หญิง		t.	Sig.
		$\overline{X}$	SD.	$\overline{X}$	SD.		
1	การเข้าร่วมโครงการสตาร์ทอัพไทยแลนด์ลีคทำให้ฉันเชื่อว่าการศึกษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาธุรกิจใหม่ได้จริง	3.82	1.05	3.70	1.06	0.736	0.463
2	รู้สึกพร้อมและกระตือรือร้นที่จะใช้ความรู้ที่ได้จากการศึกษามาพัฒนานวัตกรรมและแนวคิดธุรกิจใหม่ ๆ	3.89	1.08	3.62	1.06	1.659	0.100
	...						
6	ตั้งใจและพากเพียรในการเรียนรู้และพัฒนาความรู้เพื่อนำไปใช้ในการสร้างนวัตกรรมและแนวคิดธุรกิจใหม่ ๆ	4.04	0.96	3.73	1.11	1.988	0.048
7	มุ่งมั่นที่จะสร้างสรรค์นวัตกรรมและแนวคิดธุรกิจใหม่ๆ ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในโครงการ Startup ที่ตนสนใจ	3.98	0.99	3.54	1.13	2.764	0.006
8	ขยันหมั่นเพียรในการศึกษาและลงมือปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการเข้าร่วมและประสบความสำเร็จในโครงการ Startup	3.95	1.03	3.74	1.07	1.368	0.173
	...						
15	การเข้าร่วมโครงการสตาร์ทอัพไทยแลนด์ลีคส่งผลให้ฉันมีการวางแผนการเรียนและการพัฒนาตนเองอย่างเป็นระบบและมีเป้าหมายที่ชัดเจนมากขึ้น	4.02	0.99	3.76	1.09	1.647	1.101

ผลการเปรียบเทียบด้วย t-test พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในบางประเด็น โดยนักศึกษาหญิงมีค่าเฉลี่ยของทัศนคติด้านความตั้งใจและพากเพียรในการเรียนรู้ (t = 1.988, p = 0.048) การมุ่งมั่นสร้างสรรค์นวัตกรรม (t = 2.764, p = 0.006) และความตั้งใจในการใช้ความรู้เพื่อคิดค้นสิ่งใหม่ๆ (t = 2.800, p = 0.006) สูงกว่านักศึกษาชายอย่างมีนัยสำคัญ แสดงให้เห็นว่านักศึกษาหญิงมีแนวโน้มที่จะมีความมุ่งมั่น ตั้งใจ และความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนาทักษะและนวัตกรรมมากกว่านักศึกษาชาย ส่วนประเด็นอื่นๆ พบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

6.3.2 จำแนกตามระดับการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ ANOVA ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกประเด็นทัศนคติและความมุ่งมั่นทางการศึกษาเมื่อจำแนกกลุ่มนักศึกษาตามระดับการศึกษา ตั้งแต่ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี ปริญญาโท และสูงกว่า (p > 0.05) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าระดับการศึกษาไม่ได้ส่งผลต่อความแตกต่างในทัศนคติต่อการเรียนรู้และนวัตกรรมของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ

6.3.3 จำแนกตามประสบการณ์การเข้าร่วมโครงการ

ผลการวิเคราะห์ ANOVA พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในหลายประเด็นทัศนคติและความมุ่งมั่นทางการศึกษา เมื่อจำแนกนักศึกษาตามประสบการณ์การเข้าร่วมโครงการ ได้แก่ เข้าร่วมครั้งแรก เคยเข้าร่วม 1-2 ครั้ง และเคยเข้าร่วมมากกว่า 2 ครั้ง โดยการทดสอบรายคู่ด้วยวิธี Scheffe พบว่ากลุ่มที่เคยเข้าร่วมมากกว่า 2 ครั้ง มีทัศนคติเชิงบวกสูงกว่ากลุ่มอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญ ในประเด็นต่างๆ เช่น ความกระตือรือร้น ความตั้งใจและพากเพียรในการพัฒนาตนเอง ความมุ่งมั่นในการเรียนรู้ การได้ลงมือปฏิบัติจริง และการวางแผนพัฒนาตนเองอย่างเป็นระบบ แสดงให้เห็นว่าการมีประสบการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้และนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง ช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดทัศนคติและความมุ่งมั่นทางการศึกษาที่ดียิ่งขึ้น

6.3.4 จำแนกตามประเภทของสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์ ANOVA ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของระดับทัศนคติและความมุ่งมั่นทางการศึกษาในทุกประเด็น เมื่อจำแนกนักศึกษาตามประเภทของสถานศึกษาที่สังกัด ได้แก่ สถานศึกษาของรัฐ เอกชน และการศึกษานอกระบบ (p > 0.05) ซึ่งอาจสะท้อนให้เห็นว่าสถานศึกษาในปัจจุบันมีการส่งเสริมการเรียนรู้และนวัตกรรมให้แก่ผู้เรียนในทิศทางที่ใกล้เคียงกัน จึงทำให้ผู้เรียนมีทัศนคติและความมุ่งมั่นที่ไม่แตกต่างกันมากนัก

6.3.5 จำแนกตามที่ตั้งของสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์ ANOVA พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในหลายประเด็นทัศนคติและความมุ่งมั่นทางการศึกษา เมื่อจำแนกนักศึกษาตามภูมิภาคที่ตั้งของสถานศึกษา ได้แก่ กรุงเทพฯ และภาคกลาง ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ โดยการทดสอบรายคู่พบว่านักศึกษาในภาคใต้มีค่าเฉลี่ยของทัศนคติในหลายประเด็นสูงกว่านักศึกษาในภูมิภาคอื่นอย่างมีนัยสำคัญ เช่น ความคิดสร้างสรรค์ ความขยันมั่นเพียร ความตั้งใจในการประยุกต์ใช้ความรู้ และการวางแผนพัฒนาตนเองอย่างเป็นระบบ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสถานที่ตั้งของสถานศึกษาในแต่ละภูมิภาคอาจส่งผลต่อทัศนคติในการเรียนรู้และนวัตกรรมของนักศึกษาที่แตกต่างกัน

7. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่องทัศนคติและความมุ่งมั่นทางการศึกษาของนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการสตาร์ทอัพไทยแลนด์ลีค สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

7.1 ทัศนคติและความมุ่งมั่นต่อการเป็นผู้ประกอบการ

ผลการวิจัยพบว่านักศึกษามีทัศนคติเชิงบวกและความมุ่งมั่นต่อการเป็นผู้ประกอบการในระดับสูง โดยเชื่อว่าการเข้าร่วมโครงการจะเพิ่มโอกาสความสำเร็จในการสร้างธุรกิจ สร้างแรงบันดาลใจ และมีแผนที่จะนำความรู้ไปต่อยอดในอนาคต สอดคล้องกับแนวคิดของ Fayolle และ Gailly (2015) ที่กล่าวว่าการส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการในสถาบันอุดมศึกษาสามารถสร้างทัศนคติเชิงบวกและความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการให้แก่นักศึกษาได้ นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior) ของ Ajzen (1991) ที่ระบุว่าทัศนคติต่อพฤติกรรม การรับรู้การควบคุมพฤติกรรม และบรรทัดฐานทางสังคมเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดความตั้งใจและพฤติกรรมของบุคคล โดยการที่นักศึกษาเชื่อว่าการเข้าร่วมโครงการจะเพิ่มโอกาสความสำเร็จในการสร้างธุรกิจ สะท้อนถึงการรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-efficacy) ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมตามทฤษฎีดังกล่าว

7.2 ความมุ่งมั่นทางการศึกษา

นักศึกษาแสดงความมุ่งมั่นทางการศึกษาในระดับสูง โดยตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้ มีแรงบันดาลใจที่จะพัฒนาทักษะ และพร้อมที่จะประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อสร้างนวัตกรรม ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Experiential Learning Theory) ของ Kolb (2014) ที่เน้นความสำคัญของการพัฒนาความรู้และทักษะผ่านวงจรการลงมือปฏิบัติ การสะท้อนคิด การสร้างแนวคิดนามธรรม และการทดลองประยุกต์ใช้แนวคิดนั้น ผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Bacigalupo et al. (2016) ที่เน้นความสำคัญของการสร้างและส่งเสริมศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการให้แก่นิสิตนักศึกษา เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับการทำงานและการประกอบอาชีพในศตวรรษที่ 21 โดยโครงการสตาร์ทอัพไทยแลนด์ลีคได้แสดงให้เห็นถึงการตอบสนองต่อแนวคิดดังกล่าวผ่านการพัฒนาทักษะและความรู้ด้านการเป็นผู้ประกอบการให้แก่นักศึกษา

7.3 ความแตกต่างตามปัจจัยส่วนบุคคล

7.3.1 เพศ: ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาหญิงมีความมุ่งมั่น ตั้งใจ และคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักศึกษาชายอย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Shirokova et al. (2016) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความตั้งใจและพฤติกรรมการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา โดยพบว่าปัจจัยส่วนบุคคล รวมถึงเพศ มีผลต่อความตั้งใจในการเป็นผู้ประกอบการ

7.3.2 ประสบการณ์: นักศึกษาที่เคยเข้าร่วมโครงการมากกว่า 2 ครั้ง มีทัศนคติเชิงบวกสูงกว่ากลุ่มอื่นอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะด้านความกระตือรือร้น ความมุ่งมั่น และการวางแผนพัฒนาตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Solesvik (2013) ที่เน้นความสำคัญของประสบการณ์ในการพัฒนาทักษะและแรงจูงใจในการเป็นผู้ประกอบการ

7.3.3 ที่ตั้งของสถานศึกษา: ผลการวิจัยพบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญของทัศนคติและความมุ่งมั่นระหว่างนักศึกษาจากสถานศึกษาในภูมิภาคต่างๆ ซึ่งอาจสะท้อนให้เห็นถึงความสำเร็จของโครงการในการสร้างผลกระทบที่เท่าเทียมกันในทุกภูมิภาค

โดยสรุป ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าโครงการสตาร์ทอัพไทยแลนด์ลีคมีส่วนสำคัญในการปลูกฝังทัศนคติและความมุ่งมั่นในการเป็นผู้ประกอบการและการเรียนรู้ให้แก่นักศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้ประกอบการในระดับอุดมศึกษา อย่างไรก็ตาม ยังมีโอกาสในการพัฒนาและปรับปรุงโครงการให้ตอบสนองความต้องการของนักศึกษาที่หลากหลายมากขึ้น โดยคำนึงถึงปัจจัยส่วนบุคคลและบริบทที่แตกต่างกัน เพื่อส่งเสริมการพัฒนาผู้ประกอบการรุ่นใหม่ในประเทศไทยอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ข้อค้นพบที่สำคัญจากการวิจัย มีดังนี้

1. นักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการสตาร์ทอัพไทยแลนด์ลีค ส่วนใหญ่รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการผ่านการประชาสัมพันธ์จากมหาวิทยาลัย (ร้อยละ 65.19) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการสื่อสารภายในสถาบันการศึกษาในการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย

2. ผู้เข้าร่วมโครงการร้อยละ 49.72 เป็นเพื่อนร่วมคณะหรือสาขาวิชาเดียวกัน สะท้อนให้เห็นว่าเครือข่ายทางสังคมและการสนับสนุนจากเพื่อนมีบทบาทสำคัญต่อการตัดสินใจเข้าร่วมโครงการ

3. วัตถุประสงค์หลักในการเข้าร่วมโครงการของนักศึกษาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 72.93) คือเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของโครงการในการส่งเสริมความเป็นผู้ประกอบการให้แก่นักศึกษา

4. ผู้เข้าร่วมโครงการร้อยละ 85.08 ได้รับการสนับสนุนจากคณะและมหาวิทยาลัยในการเข้าร่วมโครงการโดยไม่มีเงื่อนไข แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญของสถาบันการศึกษาในการพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาผ่านโครงการนี้

5. นักศึกษาส่วนใหญ่ (ร้อยละ 87.29) ได้รับความรู้และทักษะด้านการเป็นผู้ประกอบการและความเป็นผู้นำจากการเข้าร่วมโครงการ ซึ่งเป็นสมรรถนะสำคัญในการสร้างและพัฒนาธุรกิจ Startup ให้ประสบความสำเร็จ

6. นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคาดหวังหรือความพึงพอใจต่อการเข้าร่วมโครงการในระดับมากถึงมากที่สุด (ร้อยละ 44.20 และ 41.44 ตามลำดับ) โดยปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วม ได้แก่ ความต้องการพัฒนาทักษะและความรู้ในการเป็นผู้ประกอบการ (ร้อยละ 66.85)

7. ผู้เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่ (ร้อยละ 48.07) มีแผนที่จะนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปต่อยอดในการสร้างหรือพัฒนาธุรกิจของตนเองอย่างแน่นอน และเชื่อว่าการเข้าร่วมโครงการจะช่วยเพิ่มโอกาสในการประสบความสำเร็จในการสร้างธุรกิจในระดับมาก (ร้อยละ 47.51)

8. นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่ง (ร้อยละ 50.83) ว่าการเข้าร่วมโครงการจะช่วยสร้างแรงบันดาลใจและกระตุ้นให้เกิดการพัฒนานวัตกรรมและสร้างธุรกิจใหม่ๆ และเชื่อว่าจะมีส่วนช่วยในการพัฒนาระบบนิเวศของ Startup ในประเทศไทยในระดับมาก (ร้อยละ 49.17)

9. ด้านที่ควรปรับปรุงหรือพัฒนาของโครงการมากที่สุด คือ เนื้อหาและกิจกรรมในโครงการ (ร้อยละ 43.09) เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการและสร้างประโยชน์สูงสุดให้แก่ผู้เข้าร่วมโครงการ

สรุปได้ว่า โครงการสตาร์ทอัพไทยแลนด์ลีค ได้รับการตอบรับเป็นอย่างดีจากนักศึกษา โดยมีการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยและสามารถตอบสนองต่อความต้องการในการพัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม ยังมีโอกาสในการปรับปรุงเนื้อหาและกิจกรรมเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งนี้ ควรมีการติดตามและประเมินผลการนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการสร้างธุรกิจจริงของผู้เข้าร่วมในระยะยาว เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการอย่างครอบคลุมและต่อเนื่องต่อไป

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. มหาวิทยาลัยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนโครงการสตาร์ทอัพไทยแลนด์ลีค อย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านงบประมาณ ทรัพยากร และการประสานความร่วมมือกับภาคเอกชน เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการแข่งขันที่มีประสิทธิภาพและครอบคลุมนักศึกษาในวงกว้าง

2. ควรพัฒนาและปรับปรุงเนื้อหาและรูปแบบกิจกรรมให้เข้มข้นและหลากหลายยิ่งขึ้น เน้นการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง การวิเคราะห์กรณีศึกษา การระดมความคิด และการทำงานเป็นทีม เพื่อพัฒนาทักษะการเป็นผู้ประกอบการอย่างรอบด้าน

3. ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักศึกษาหญิงในโครงการ เนื่องจากมีแนวโน้มความคิดสร้างสรรค์และความมุ่งมั่นสูง โดยใช้กลยุทธ์ประชาสัมพันธ์เชิงรุก สร้างต้นแบบ และให้ทุนสนับสนุน

4. ควรออกแบบกิจกรรมเพื่อสร้างเครือข่ายและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างนักศึกษาต่างสถาบันและภูมิภาค เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ แนวปฏิบัติที่ดี และมุมมองที่หลากหลาย อันจะกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์

5. ควรติดตามและประเมินผลการประยุกต์ใช้ความรู้และประสบการณ์จากโครงการในการสร้างธุรกิจหรือพัฒนานวัตกรรมของนักศึกษา รวมถึงปัญหาและอุปสรรค เพื่อปรับปรุงโครงการและให้คำปรึกษาในการต่อยอดแนวคิดทางธุรกิจให้เป็นรูปธรรม

6. ควรผลักดันการบูรณาการแนวคิดการส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการเข้าในหลักสูตรการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย โดยพัฒนารายวิชาหรือหลักสูตรระยะสั้นที่เกี่ยวข้อง และสอดแทรกเนื้อหาและกิจกรรมในรายวิชาต่างๆ เพื่อปลูกฝังทัศนคติเชิงบวกต่อการเป็นผู้ประกอบการอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบรูปแบบและกระบวนการส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการในสถาบันการศึกษาของไทยกับประเทศที่ประสบความสำเร็จในการสร้างผู้ประกอบการรุ่นใหม่ โดยวิเคราะห์ปัจจัยแห่งความสำเร็จในมิติต่างๆ เพื่อประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการส่งเสริมผู้ประกอบการในบริบทการศึกษาไทยอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ควรวิจัยและพัฒนานวัตกรรมหลักสูตรที่บูรณาการการเรียนรู้แบบสหวิทยาการ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการที่สามารถสร้างนวัตกรรมที่ตอบโจทย์ความต้องการของตลาดและสังคม ผ่านรูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติจริง

3. ควรศึกษาแนวทางการสร้างวัฒนธรรมองค์กรแบบผู้ประกอบการในสถาบันการศึกษา ผ่านการสร้างต้นแบบผู้นำ การปรับระบบ HR และการสื่อสารองค์กร เพื่อวางรากฐานที่เอื้อต่อการเติบโตของผู้ประกอบการในสถาบันการศึกษาอย่างเป็นระบบและยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

Ajzen, I. (1991). *The theory of planned behavior.* Organizational Behavior and Human Decision Processes, 50(2), 179-211. https://doi.org/10.1016/0749-5978(91)90020-T.

Bacigalupo, M., Kampylis, P., Punie, Y., & Van den Brande, G. (2016).*EntreComp: The entrepreneurship competence framework.* Publications Office of the European Union. https://doi.org/10.2791/593884.

Baistaman, J., Wan Mustapha, W. M., Abu Bakar, H., Mat Nawi, F. A., & Mamat, M. (2023). *Entrepreneurial intention among university students: An application of the theory of planned behaviour theory.* International Journal of Accounting, Finance and Business, 51(11), 182-191. https://ijafb.com/PDF/IJAFB-2023-51-11-04.pdf.

Brush, C. G., Greene, P. G., Balachandra, L., & Davis, A. E. (2018). *The gender gap in venture capital-progress, problems, and perspectives.* Venture Capital, 20(2), 115-136. https://doi.org/10.1080/13691066.2017.1349266.

Fayolle, A., & Gailly, B. (2015). *The impact of entrepreneurship education on entrepreneurial attitudes and intention: Hysteresis and persistence.* Journal of Small Business Management, 53(1), 75-93. https://doi.org/10.1111/jsbm.12065.

Kolb, D. A. (2014). *Experiential learning: Experience as the source of learning and development.* FT press.

Peng, Z., Lu, G., & Kang, H. (2012). *Entrepreneurial intentions and its influencing factors: A survey of the university students in Xi'an China.* Creative Education, 3(8), 95-100. http://dx.doi.org/10.4236/ce.2012.38B021.

Shirokova, G., Osiyevskyy, O., & Bogatyreva, K. (2016). *Exploring the intention–behavior link in student entrepreneurship: Moderating effects of individual and environmental characteristics.* European Management Journal, 34(4), 386-399. https://doi.org/10.1016/j.emj.2015.12.007.

Solesvik, M. Z. (2013). *Entrepreneurial motivations and intentions: investigating the role of education major.* Education+ Training, 55(3), 253-271. https://doi.org/10.1108/00400911311309314.

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม.(2563). *โครงการ Startup Thailand League*. https://www.industry.go.th/startup/.

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2564). *ส่งเสริม "Thailand Startup Capital of ASEAN" ภายในปี 2569.* https://www.sme.go.th/th/view.php?id=587.